

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

НОТАТКИ НА ТЕМУ ДНЯ.

БЕНЕТ МАСТИТИМЕ МАСЛОМ СВІЙ "ГОМБОГ"

Бритійський міністер для домінії Томас назвав в парламенті програму канадійського прем'єра Бенета — "гомбог". Це викликало обурення між консерватами, які потім підняли крик в пресі. Нарешті це перейшло на сторінки не тільки британської, але й світової преси. Потім Бенет виступив у відповідь зі своєю заявою. Консервативна преса домагається, щоб Томас відкавав "гомбог" і "перепросив Канаду", а ліберальна, як наприклад вінніпегська "Фрі Прес", каже, що в минулих домінійських виборах сам Бенет, поборюючи ліберальний уряд Кінга, не дав доброго прикладу британському міністрові Томасові, або, іншими словами, який іхав, такою й адибав.

Мови не може бути про те, що Бенет наговорив та наобіцяв багато того "гомбогу" в часі останніх домінійських виборів. Перший з них — це "гомбог" про усунення безробіття, як тільки він прийде до влади. Другий, з яким він поїхав і на імперіальну конференцію — це "гомбог" про підвищення ціни на фармерські продукти. Багато же інших було по тій лінії й кожний з них він мастив новозеландським маслом, запевняючи фармерів, що коли він прийде до влади, то ані фунта новозеландського масла не буде привезено до Канади.

Що це також був "гомбог" — про це свідчить повідомлення з Венкуверу з 3 грудня, що до квітня буде привезено до Канади 20 мільйонів фунтів австралійського масла по 24 центи за фунт. Це вже не "гомбог" Це — доміпінг, хоч ніодна з газет таким його не називає.

А з новозеландським маслом вийшов такий "гомбог". Слово Бенета справдилося, що він спинить довіз до Канади новозеландського масла, а про австралійське масло в часі виборів нічого не говорилося. Зате австралійське масло ще дешевше, як було новозеландське. Чи від цього — положення фармерів покращає — нехай відповідь дадуть ті фармерські агенти консервативної партії, які за цигару продавали совість і честь свого сусіда, намовляючи його голосувати за консервативним кандидатом.

ДОВКОЛА КРУГЛОГО СТОЛА

Ще не скінчилася в Лондоні імперіальна конференція, як зараз же засіла там конференція для вирішення індійських справ. Ця конференція знає, як така, що засідає за круглим столом. Засіла за тим круглим столом поруч англійсько-лейборитських лордів представники Індії, але не ті, що на вулицях індійських міст боряться за незалежність індійського народу. Засіли там різні індійські магараджі, князьки, багаті, вірні агенти британського капіталу. Й мова за тим круглим столом між ними "представниками індійського народу", та представниками британського імперіалізму іде не за звільнення індійського народу, а за те, як мають між собою ділити зиски британські капіталісти і індійські магараджі, що вони їх здирають з триста-мільйонного індійського трудящого народу.

За тим круглим столом говорять над тим, як би то ще міцніше обкрутити сіткою визиску індійських селян і робітників. Деякі індійські делегати гостро виступали на конференції за круглим столом проти британського капіталу за те, що він не хоче ділитися ні владою, ні зисками із індійською буржуазією. Зараз преса доносить, що вироблено вже начерк нової конституції для Індії, після якої ще гірше буде поневолене індійське селянство й робітництво. Бо згідно з тою конституцією індійська буржуазія буде, за участь в зисках, допомагати британським капіталістам. Виробляється навіть проєкт поділення Індії на частини. Велику провінцію, Бурму, планують цілком відокремити від Індії, потім відділять ще інші провінції, навіть кожному князькові нададуть більше влади в своєму князівстві й більше незалежності від центру, бо так, розірвавши країну на частини, легше буде поневолювати її населення.

Багато ще дечого подібного накрутять та конференція за круглим столом, але не тільки на некористь, але ще й на шкоду трудящим Індії.

ВИБОРИ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ

На іншому місці цього числа "Укр. Роб. Вістей" містимо микарикатуру з московської "Правди" про вибори до польського союму. "Правда" пише, що ці вибори — це наруга над виборними, що нічим іншим, тільки наругою є розподіл польських мандатів на Західній Україні й Західній Білорусі.

"Хто повірить, — питає "Правда", — що розстрілювані карними загонами селяни Західної України, що арештована й катована трудяща інтелігенція "однодушно голосували" за Пилсудським, віддаючи цему кровавому окупантові мало не всі мандати? Чим, як не наругою є виключно урядові мандати в цілому ряді округ в Західній Білорусі, де навіть за анульовані революційні списки в умовинах найтішого терору віддано так само, як і минулих виборів, десятки тисяч голосів.

Хто повірить, що революційний пролетаріат домбровсько-

го басейну віддав фашистському урядові 117 тисяч голосів, тобто удвоє більше, як минулого року?"

Певно, що ніхто не повірить. Як можна вірити в ці вибори, коли всі списки революційних організацій було уневажнено, коли поверх сотка послів попереднього союму сидить в тюрмі. Хто повірить, що на Західній Україні селяни не вибрали ані одного посла з робітничо-селянського блоку? Не вибрали тому, що це не були ніякі вибори, що селяни або не голосували, або голосували під нагаєм польського жандарма.

УНДО, подаючи в "Ділі" вислід виборів, радє, що ніхто з українських кандидатів зпоза ундо-радикально-соціал-демократичного блоку не пройшов до союму. УНДО радє з цього більше, як сам Пилсудський. Розуміється, ніхто з поза того блоку не пройшов, бо в інтересі Пилсудського було нікого не допустити, крім УНДО, яке доказало вже нераз свою вірність польській шляхті. Але радикалам, а надто соціал-демократам нема чого дуже радити з того блоку, бо на 18 послів радикали дістали тільки три, а соціал-демократи ані одного. Радикали продали ундові свою радикальність за миску сочевичної юшки, а соціал-демократи навіть ложки не лизнули. "Діло" пише, що УНДО ще рishатиме на своему засіданні, чи дати комусь з тих партій ще дещо з мандатів. От до чого докотилися радикали й соціал-демократи! Владі перед ундом на волюшки, як нікемні жабраки й чекають, чи не дасть їм УНДО ще хоч по одному мандатові.

ЯК НІМЕЦЬКІ СОЦІЯЛ-ФАШІСТИ ЛІКВІДУЮТЬ БЕЗРОБІТТЯ

Безробіття в Німеччині більше, як в інших країнах. Якщо зростання безробіття було велике ще влітку, то тепер воно набирає саме катастрофічних форм. Уже й досі самі трудящі маси платили більшу частину запозиченого безробітним у вигляді на соціальної асекурації, що їх відраховують від заробітної плати. Тепер на підставі диктаторських наказів Брюнінго-вого уряду ці вкладки дуже збільшено та ще й покладено великий тягар на каси хорих, що так само існують на робітничих центи.

Весь цей тягар уже давно був нестерпний для тієї частини німецького робітництва, яка ще працює. Але Брюнінгів уряд пішов ще далі. Він подав до райкстагу "програму оздоровлення", за якою мають зовсім вилучити допомогу безробітним з державного бюджету. Досі беззастане зростання безробіття зводило на нівець кожний, навіть найсильніший опрацьований бюджет, завдавши йому ударів з двох боків. Бо в кожному бюджеті мали на оці стан безробіття тоді, коли його складали. Тимчасом за якийсь місяць число безробітних знову надзвичайно зросло, і державні витрати на запомогу автоматично перевищували всі передбачені в бюджеті суми. Подруге, бюджетові числа сходили на ніщо через те, що збільшення числа безробітних зменшувало надходження так само відраховування від платні податків. Проти цього явища уряд цілком безсилий. Бо навіть найкращі заходи, навіть поліційна сила не допоможе стягати податки з невилучуваної зарплати.

Інакше стоїть справа з внесками держави на допомогу безробітним. Брюнінгів уряд заявив: "Ми визначаємо суму й нізащо не перевищимо її. Ми незалежні від збільшення безробіття". Отже цей уряд придушив на рік 400 мільйонів марок. Якщо взяти теперішній стан, коли навіть за офіційною статистикою є 3,200,000 безробітних, то відразу видно, що ця сума до смішно мізерна. Уряд заявляє, що він даватиме кожному безробітному пересічно 12 марок (3 долари) на рік, тобто багато менше, ніж цей самий уряд забирав в того таки безробітного та його родини подушного.

Вже це досить являє лінію урядової політики в справі безробіття і показує, яких висуховихи матеріал награмаджується в Німеччині, які величезні бої між працею та капіталом зчиняється тут найближчого часу.

Німецька соціал-демократія та її профспілки широкі служують цьому урядові. Але, з другої боку, вони відчувають наближення неминучої грозо-

— кажуть вони — можливе тільки тоді, коли зменшать собівартість продукції, а зменшити собівартість можна тільки зменшивши заробітну платню, а подекуди збільшивши робочий час. Це єдиний засіб, щоб помалу ліквідувати безро-

біття... Мова цілком виразна та отверта. Німецьке робітництво — чолі з своїм авангардом — компартією — стоїть перед великими й рishаючими боями. Лео Кац. Берлін.

ДРЕСМЕЙКЕРИ В ТОРОНТО ГОТУЮТЬСЯ ДО СТРАЙКУ

Кожний кравець і кравчиня повинні бути членами Індустріальної Кравецької Юнії.

Багато писалося про обставини дресмейкерів. Без потреби є повторяти те, що ясно вже для кожного класово свідомого дресмейкера. Всі вони є того переконання, що треба щось робити. Треба підприняти якісь драстичні кроки, щоб поправити судьбу дресмейкерів. Сезони приходили і відходили. Надії дресмейкерів на те, що їх обставини поправляться були даремні. Індустріальна Юнія була першою, яка здавала собі справу з того, що тільки боева юнія може поправити обставини дресмейкерів і була першою, що заложила льокаль дресмейкерів, памятаючи, яка тяжка праця стоїть перед нею. Піонерську працю зачала Індустріальна Юнія. Сотки дресмейкерів вчилися в нашій юнії. Члени, які пристали до юнії два роки тому назад, є більш ентузіастичні, як будь-коли перед тим і мають зараз тверду постанову збудувати і зміцнити Індустріальну Юнію, знаючи дуже добре, що їх домагання будуть сповнені тільки тоді, як вони приймуть боеву програму. Індустріальна Юнія постійно працювала і заложила шапові комітети в кількох шапах.

Дресмейкери, які були з нами в контакті, знають, що Індустріальна Юнія бореться за дійсні домагання, бореться проти існуючих феємовних обставин, бореться за інтереси дресмейкерів. Індустріальна Юнія працює зараз з побільшеною енергією, щоб заложити шапові комітети і таким способом об'єднати робітників на місяці при праці і приготувати їх до боротьби, яка їх чекає. Є конечним, щоб дресмейкери мали тепер краще ро-

зуміння, як будь-коли, щодо того, як маєтись керувати страйком. Нас вже повідомляють, що компанійні юнії організують босів в тій вірі, що вони збаламутять робітників і зрадять сотки дресмейкерів. Дресмейкери Торонта і Мон-треалу повинні вчитися з досвіду і памятати, як компанійні юнії зрадили тих робітників і робітниць, що виробляють ковти. Вони не повинні платити своєю кров'ю за те, щоб затримати і удержувати корупційну кліку з компанійної інтернаціональної юнії.

Дресмейкери мусять об'єднатися з своїми товаришами робітниками в шапах. Вони мусять відкинути на бік всякі упередження. Вони мусять організувати шапові комітети в кожній шапі, комітети, які будуть репрезентувати робітників і які будуть боротися за інтереси робітників. Надходячий страйк дресмейкерів мусять бути дійсним страйком, який дасть кожному робітникові і робітниці, занятим в кравецькій індустрії, людські умовини праці.

Дресмейкери! Стисніть свої ряди проти спільного ворога! Підтримуйте інтереси дресмейкерів! Скоординуйте свої сили! Будьте готові боротися і добитися слідуочих домагань: 7-годинного дня праці.

Тижневої праці і мінімальної плати. За овертайм звичайна плата з половиною. Рівного поділу праці. Побільшення заробітної плати. Право на роботу. Визнання шапових комітетів. Асекурація від безробіття на кошт босів.

ПЕТЛЮРІВЦІ НА СЛУЖБІ У ВОРОГІВ РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ

Читачам нашої газети відомо вже, як всі буржуазні сили міста Вінніпегу було змобілізовано, щоб викинути т. Колісника, комуністичного алдермена з міської ради. Але це не все ще відомо, бо всього й не розкажеш, багато є такого, про що й говорити на сторінках преси не зовсім безпечно з огляду на демократичну "свободу слова". Досить того, що сили цілого буржуазно-Вінніпегу було спрямовано на північний Вінніпег, щоб позбутися "легальним" способом комуніста, з міської ради, коли не вдалося його позбутися за допомогою поліції минулої весни.

Коли числено в понеділок бальоти з 3-ої варди, то один за другим приходили пані до міської ради, щоб довідатися, як стоїть справа з комуністом. Коли ж проголошений був вислід — буржуазна преса дуже рада, а "Фрі Прес" навіть вмістила карикатуру, як то комуніст у Вінніпегу "втопився".

Мейор Веб сказав у пресі урядово широкій подяку Ферлеї й Сендзяку і всім "ширим українцям" і "ширим полякам" за співпрацю в поваленні комуніста. Але ми перш покажемо, як жовтоблатнича преса зробила з Ферлея Вебовим витирачем.

щоб стерти ним пляму на українському сонці.

"Укр. Голос" з 26 листопада писав в редакційній: "Від кількох літ імя українців в Вінніпегу є заплямоване тим, що одним із радних з третьої варди є людина українського походження, комуніст Колісник. Хоч на сего кандидата голосують люди різних народностей, то іншим народностям вигідно є показувати на українців пальцем, немов би то тільки українці його вибирають, а за тим, що всі українці, як не явні, то тайні комуністи. Для українців взагалі має це страшенно погані наслідки. Українці скрізь стрічаються з упередженнями, з утаєною, як не з явною ворожнечою, а тимсамим стрічаються з ріжними в інших обставинах немислимими кривдами. Комуністи сему навіть рад, бо кривди, навіть уроєні, а не дійсні, є для них основною пропагандою".

А далі: "Навіть поодиноким комуністам не дуже це мило, коли ім приходиться платити неоправдані податки, коли ім в дійсній потребі відмовляють допомоги, тощо. Отже і в інтересі комуністів — українців є, як вже має бути комуністичній радні в Вінніпегу, те щоб ним був хтось не української народности".

Так то Рипиндя надягнула на себе шкіру задріпаної овечки й почала "рятувати заплямоване українське імя". Тут вона каже, що на комуніста "голосують люди різних народностей" й дут же каже, що тим "іншими народностями вигідно є показувати на

українців пальцем", як на комуністів. По рипиндячому виходить, що ті "ріжні народности" змисно голосують на українського комуніста, щоб потім показувати на українців пальцем. Таку то несправедливість роблять ті "інші народности" українцям.

Потім через те, що тов. Колісник є "українського походження" — "українці скрізь стрічаються з упередженнями, з утаєною, як не явною ворожнечою" і з ріжними немислимими кривдами.

Це певно тоді, коли тов. Колісник в міській раді борючись за допомогу безробітним, між якими є величезний процент українців "Укр. Голос" бажав би, щоб ті безробітні здохали невіши, замерзали на вулицях, бо підпанки "українського походження" хочуть мати незаплямоване імя в канадійській буржуазії, так саме, як такі самі галапаси в Галичині хочуть мати добре імя в польській шляхті й заородують її українських селян і робітників.

Ба навіть за українськими комуністами розплакалася Рипиндя, мовляв, для них краще, щоб комуністами були люди "не української народности".

Певно ж! Рипиндя аж корчі хапавте, коли вона бачить комуністів "української народности". Лише подумайте — коли б так не було комуністів української народности — то хіба Рипиндя нині сиділа б на Дофрін евно та зі шкіри лізла б, вислугуючись якогось там Вебові? Ні, вона сиділа б в якомусь міністерстві петлюрівської республіки на колесі, аби в якійсь закордонній амбасаді, державні справи рishала б. А то сиди в отій дірі й відбивався від комунізму — бо й тут він її спокою не дає. Навіть власні імя приходиться рятувати, бо огі "інші народности" — самі голосують і самі пальцем показують.

Нарешті — Сендзяк допоміг! Еге-ж, так само допоміг, як Пилсудський Петлюрі. І аж легше зітхнула, коли прочитала Рипиндя у "Фрі Прес" з 2 грудня таку заяву Веба:

"Українці й поляки північного Вінніпегу є відповідальні за поразку алдермена В. Н. Колісника в третій варді. Люди Вінніпегу — каже Веб — повинні знати, що українці, яких представляє Т. Д. Ферлей і поляки, яких представляє др. Френк Сендзяк, дали свої двійки іншим кандидатам, а не Колісникові.

Українці й поляки, каже далі мейор, зрозуміли, що алдермен Колісник наніс дескридитацію українському й польському населенню, класифікуючи їх, як комуністів. Це не правда. Ми не маємо кращих ворожан у Вінніпегу, чим ця класа українців і поляків, які живуть по другий бік сніп'яської треки".

Отак то мейор Веб "ширими словами" змив "заплямоване" імя українців і поляків у Вінніпегу. А тепер нехай кожний робітничий питає: чи добрі ті українці, яких хвалять Пилсудський, на розказ якого поліція й улани катують українських селян? А чи добрі ті українці, яких отак хвалять той мейор, який висилає поліцію розбивати класами голови безробітним за те, що вони домагаються хліба, який казав поліції вистягати т. Колісника з міської ради за те, що він борючись там за безробітних?

Відповідь на ці запитання є тільки одна: такий хвалить такого. Пилсудський, Веб, Шептицький, Ферлей, Сендзяк, Рипиндя — це ягоди одного доля, з тою тільки різницею, що одні з них пани, а другі — підпанки, що лунуться в пани, а через те лизають панські руки, криють ті руки, які в старому кляузі катують українських селян, а в Канаді, або таки в самому Вінніпегу розбивають голови безробітним. М.И.